

[Ragnhild Andersen.]

også på andre områder. Det er sådanne kvinder, som fornemmer, at f. eks. skolebespisningen er indskrænket, og jeg vil minde om, at den nugældende forringede skolebespisning kun blev forlænget af de radikale, socialdemokraterne og kommunisterne; regeringspartierne stemte ikke engang for denne sociale foranstaltning, de krævede yderligere nedskæringer for at spare penge — måske for at skaffe midler til de militære kommandocentraler og skydeskoler, som man nu tillader sig at indrette i kældrene til skoler og børnehaver rundt i landet. På skolen i Ballerup indretter man for tiden en militær kommandocentral i den nye skolebygningens kælder.

Børnene i Esbønderup-Nøddebo vil få en militær skydebane under deres skole. Og i Hvidovre nye sognegård er det vuggestue- og børnehavebørn, man betænker med en militær kommandocentral i kælderen. Det var kun takket være forældrenes stadige protester, det lykkedes ved Nyboder Skole at få den militære kommandocentral væk fra skolen. Jeg tror, at hele befolkningen, ikke alene kvinderne, vil være enig med mig i, at det må forhindres, at militæret indretter sig i vore skoler og i en given situation gør dem til bombemål.

De arbejdsløse kvinder og de på nedsat arbejdstid er dem, der vil mærke det, hvis det skulle lykkes for denne regering at få et af sine programpunkter opfyldt, nemlig ophevelsen af tilskud til rugbrød, mælk og fodtøj. Regeringen taler om at opretholde og forbedre levefoden, på samme tid som finansministeren her giver udtryk for, at man bevidst stiler imod at forhøje rugbrødsprisen fra 1 kr. 17 øre til 2 kr. 81 øre. (*Finansministeren* [Thorkil Kristensen]: Hvornår har jeg sagt 2 kr. 81 øre?). Nej, jeg har ikke sagt, at finansministeren har nævnt dette beløb, men det er udregnet af prisdirektoratet, at dersom tilskuddet til rugbrødet skal bortfalde, vil det betyde en forhøjelse fra 1 kr. 17 øre til 2 kr. 81 øre, hvilket altså ikke er noget af mig opdigtet.

Regeringen vil altså spare et par hundrede millioner ved sådanne indskrænkninger. I landbrugslandet Danmark vil man gøre mælk og brød til luksusvarer for de dårligst stillede. Det er alt rigeligt, at smørret i denne sommer er steget 1 kr. pr. kg, at æggene koster 38—40 øre stykket, og at sukkerprisen er steget på det sidste med

20 øre pr. kg. Både de arbejdsløse familier, enligstillede mødre, gamle og invalider er hårdt ramt endda. Regeringen burde gå i gang med prisnedsættelse på levnedsmidler for at sikre, at landets børn kan nyde godt af landets egne produkter.

Når jeg her har talt om den voksende fattigdom, den sociale utryghed for kvindelige arbejdere, vil jeg gerne tilføje, at de er bare et udsnit af den danske arbejderklasse. Som det går dem, går det titusinder af arbejdere i andre industrigrene. Og mange af dem, der er kastet ud i arbejdsløshed, er fyret for altid fra de virksomheder, hvor de havde arbejde. Når der fra denne talerstol er sagt så mange smukke ord om produktionsforøgelse og om dennes gavnlige virkning, når man gang på gang opfordrer til forøgelse af produktionen som midlet, der skal rede Danmark, vil jeg gerne her overfor nævne, at store virksomheder indenfor jernindustrien har forsøgt at forøge produktionen.

De rationaliserer efter amerikansk mønster, nye moderne maskiner erstatter hundreder af arbejdere rundt om, og det er ensbetydende med, at kvindelige arbejdere — nu tager jeg de kvindelige, for den sags skyld er der naturligvis også tale om mandlige arbejdere —, som har været beskæftiget i over 30 år på samme arbejdsplads, bliver fyret med den besked, at de skal ikke vente at høre mere fra fabrikken. Maskinerne, den forhøjede produktion, har gjort dem overflødige, og det er altså ingen udvej at snakke om højere produktion, medmindre ny produktion og nye afsætningsmarkeder er sikret.

Regeringen har forelagt et finanslovforslag, som lyder på 1 175,5 mill. kr. til oprustningsformål. Størstedelen af disse midler burde anvendes til andre formål dels til arbejdes igangsættelse, dels til sikring af sociale fremskridt og forbedringer. På adskillige områder trænges der til sociale fremskridt og ikke til tilbageskridt, men takket være den ødslen til krigsformål, der er tale om, forringes de dårligst stilledes vilkår, og forslag om virkelige forbedringer mødes ustandselig med afvisningen: vi har ikke råd.

Jeg vil tillade mig at sige et par ord om de enlige mødre. Det er oprørende, at der i et land som Danmark år efter år snakkes om de vanskeligheder, som de enligst stillede mødre har, uden at der rækkes dem en hjælpende hånd. Der er adskillige tusinder